

lah, seveda ne tako natanko kot s prej imenovanimi aparati in je napaka do 1% alkohola in še več lahko mogoča.

Razne politične vesti.

Avstrijska državna zbornica bo baje sklicana na 22. jan. Tudi v tem zasedanju čaka zbornica ogromno dela, kajti vlada ji bo predložila celo vrsto važnih zakonskih predlogov. Govori se tudi o raznih bodočih s. remembah na ministrskih sedežih. Koliko je resnice na tem, bo pokazala bližnja bodočnost. Proračunski odsek avstrijske državne zbornice bo baje imel svojo prvo sejo v tem letu dne 16. jan.

Avstrijske delegacije bodo sklicane v drugi polovici meseca januarja. Armadni odsek avstrijske in ogrske delegacije bo pa baje sklican že na dne 14. jan.

Vsenemški poslanec Wolf in pruski poslanec dr. Wildgrube prirejata po avstrijskih mestih agitacijo shode proti sporazumnemu miru. Poslanec Wolf hujša na teh zborovanjih proti slovenskim zahtevam, Prus Wildgrube pa navdušuje vse nemce in nemške zagrizence za nadaljevanje vojske, in proti nameravanemu miru. Prihodnje dni se bodo vršili taki shodi tudi v Gradcu in v Mariboru. Naši nemškutarji in vsenemški pohlepneži odrekajo Slovanom narodne pravice in zahtevajo, naj ostanemo na vse veke sužnji Nemcev in Madžarov. Hujskanje proti miru in za nadaljevanje vojske je na vsenemški strani vedno večje. Ti ljudje se iz slepega sovraštva proti vsemu, kar ni nemškega, potegujejo za to, da bi se krvava vojska nadaljevala, da bi narodi izkrvavili in bi prišlo do gospodarskega poloma, samo da bi bilo uresničeno njih upanje po svetovnem gospodstvu. Čudimo se, da avstrijska vlada dovoli, da se ljudstvo na shodih hujša za vsenemške načrte in da smejo celo tuji agitirati po avstrijskih mestih za nadaljevanje vojske, proti sporazumnemu miru in proti pravici samoodločevanja neemških narodov. Kaj bi neki storila nemška vlada, če bi avstrijski slovenski poslanci šli v Nemčijo agitirati za uresničenje slovenske misli?

Na Hrvaškem pridobiva misel za ujedinjenje vseh avstro-ogrskih Jugoslovanov v skupno samostojno državo vedno več tal. Zagrebška duhovščina je podpisala jugoslovansko deklaracijo; njej so sledili volilci mesta Varaždin in veliko število mest, trgov in občin. Madžari bi radi prisilili hrvaške delegate, da bi se izjavili proti deklaraciji, ti pa so to zahtevo odklonili. Misel ujedinjenja prevladuje vedno bolj. Jugoslovani se vedno bolj bližamo uresničenju velike naše misli.

V Pragi so na dan sv. Treh Kraljev zborovali voditelji češkega naroda, vsi češki državni in deželni poslanci. Sklenilo se je, da Čehi prekosile vstajajo pri svoji državopravni izjavi z dne 30. maja 1917, v kateri se je zahtevalo, da se mora obnoviti v okvirju Avstrije staro češko-slovaško kraljestvo. Zahteva se samoodločitev narodov.

Na Ogrskem pridobiva nasprotstvo proti Avstriji vedno več tal. Ministrski predsednik Wekerle je sestavljal program, po katerem bi Madžari dobili svojo lastno samostojno armado in svojega vojnega ministra. Nemški poveljevalni jezik bi se naj odpravil; skupen bi ostal samo še generalni štab. Kakor v vojaškem oziru, tako stremijo Madžari tudi za to, da bi se čim bolj osamosvojili tudi v gospodarskih zahtevah. Minister za prehrano grof Hadik je odsto, il, ker ni zadovoljen z ugodnostmi, ki jih je dala ogrska vlada Avstriji glede dobave žita in drugih živil. Hadik celo zahteva, da bi naj Avstrija sama dala klavno živino, ki jo rabi armada na italijanskem bojišču. Ogrji plačajo k skupnim državnim potrebščinam samo 36.4%, Avstrija pa 64.6%. Pravie pa bi pri državni upravi radi imeli Madžari kar 64.6%.

Na Španskem bodo imeli prihodnji mesec nove volitve v državni zbor. Kralj Alfonz je razpuštil državni zbor, kateri ni maral več dovoliti vladi državnih potrebščin. Prostozidarji in prekucni so baje dobili iz Francije in Amerike več milijonov za volilni boj. Tudi katoliška stranka se prav pridno pripravlja za ta boj.

Savinjsko okrožje Zveze slovenskih deklet.

Takšnega dneva, kakor je bil 6. januar, že dolgo ni videlo Savinjsko okrožje slov. deklet. Mo goče je že kdo mislil, da je že zaspalo sanje pravičnega a ta dan je pokazal, da še živi. Vkljub hudemu mrazu in vetru, ki je metel ta dan s ne gom, so prihitela zavejna slovenska dekleta iz raznih župnij Savinjske doline v prijazni Sv. Peter, kjer se je vršil dekliški shod združen z občnim zborom. Treba je samo bilo naznaniti, da prideta poslanec g. dr. Korošec in priljubljeni orgazator mladine g. dr. Hohnjec, in navdušenja za shod ni manjkalo.

Ob 9. uri je bilo cerkveno opravilo. Pridigoval je g. dr. Hohnjec, sv. mašo pa je daroval g. poslanec dr. Korošec. Po sv. opravilu je bilo zborovanje v natlačeno polni dvorani Društvenega doma. Prvi je govoril g. dr. Korošec, ki je z jasno in odločno besedo razpravljaj o trpljenju jugoslovanskega naroda, o njegovih velikih ciljih in prelepih upih. Navduševalen je bil tudi govor vlč. g. dr. Hohnjeca, ki je govoril o nalogah, ki jih ima ženstvo, zlasti ženska mladina izvršiti v se danjem velikem času. Predsednica Marija Drevse je v imenu zbranih zborovalk zahvalila vlč. gg. govornikom in nas opominjala, naj bi dekleta Marijinih družb in Dekliških zvez bile zgled drugim in naj bi sploh slovenska dekleta delala čast našemu narodu, nikjer pa ne sramote. Kerlih Francika iz Sv. Petra je orisala lepoto Marijinega znaka, pred katerim naj bi izginle vsake druge lepote. Jospina Škrbec iz Vranskega nas je navduševala za oprostitev našega na oda, kar je že v pr. roskem duhu opeval rajni pesnik Simon Gregorčič. N-za Perc iz Celja je v ognjevitih besedah pozivala d kleta na delo za jugoslovansko deklaracijo. Tanica Julijana Ocvirk je podala kratko poročilo o delovanju Savinjskega okrožja. Na to je sledila volitev odbora. Na želje zborovalk se je potrdil stari odbor.

Da se je zborovanje tako veličastno vršilo, se moramo razen vlč. gg. govornikov zahvaliti tudi vlč. g. dr. Jančiču, ki so nam preskrbeli prostor, ter nas razveseljevali s petjem in z godbo, s kakoršno se ne more ponasati cela Spodnja Štajerska. Pod spretnim vodstvom g. kapelnika so pro izvajali zares krasne točke v cerkvi, kakor pri zborovanju, da se nam je dozdevalo, da smo na kakšnem mestnem koncertu, ne pa pri Sv. Petru. Z navdušenostjo smo se razšle, in vsaka si je želela: Dal Bog še več takih dnevov!

Redenske novice

Nov lavantinski kanonik. Cesar je imenoval spiritala v mariborskem bogoslovju č. g. dr. Maksa Vraber za kanonika lavantinskega [stolnega] kapitlja. Novi kanonik je bil rojen 9. oktobra leta 1877 v župniji Kapla, grške, škofije, v masnika posv. čen l. 1901.

Bela žena. V Zagrebu je dne 24. decembra umrl mizar Josip Dušič, oče č. g. Josipa Dušiča, kaplana v Trbovljah. Naše odkrito sožalje!

Murpoljske Slovenke za ujedinjenje Jugoslovanov. Načelniku Jugoslovanskega kluba dr. A. Korošcu so poslale vrle slovenske mladenke in žene iz Bučevca v Murskem polju naslednjo izjavo: Čitajoč izjave naših zavednih rodoljubov v Ljubljani in po drugih slovenskih krajih, nas navdaja iskrena domovinska ljubezen in želja po bližajoči se svobodi. Da, tudi me murpoljske Slovenke slovesno izjavljamo ter pred širnim svetom priznavamo, da želimo ujedinjenja našega slovensko-hrvaško-srbskega naroda pod habsburškim žezlom. — Usodepolna vojska nam s kruto silo grabi naše ljubljene moše, očete in brate, a kljub temu nas doma ostale napadeta beda in trpljenje. Kri naših mož in mladeničev in trpljenje nas slovenskih žen in deklet, bodi nam odkupnina za rešitev našega ljubljene naroda. Zategadelj zahtevamo kot varuhinje slovenskega doma v svojem imenu kakor v imenu naših dragih bojnikov in otrok, za naš že dolgo tlačeni narod ujedinjenja, samostojnosti in neodvisnosti. Izrekamo tem potom najlepšo zahvalo našim vrlim narodnim poslancem za njih trud in neustrašnost ter jim želimo nad vse srečen uspeh v novem letu! — Bučevci, dne 2. januarja 1918. — Lojzika Domjanika, Lojzika Kosi. Sledi 120 podpisov žen in deklet občine Bučevci.

Starotrske Slovenke za samostojno Jugoslavijo. Z občudovanja vrednim navdušenjem so se izjavile za majniško deklaracijo naših poslancev tudi žene in dekleta starotrske župnije. Namesto mož, očetov in bratov, ki se vedno krvavijo na bojišču za milo očetinavo, so storile žene in dekleta, kar bi sicer storili naši junaki. Kot zveste varuhinje slovenskih domov prošile v izjavi naše vrle poslance, naj zastavijo vse svoje sile za uresničenje dr. Krekove ideje: za samostojnost mile Slovenije pod močeno vladovladomilnega cesarja Karla I. Ob tej priliki so darovale za Tiskovni dom v Mariboru kot dobrotnik 201 K. Slava jim!

Za jugoslovansko deklaracijo so se že izjavile naslednje slovenskoštajerske občine: Bežina, okolice Konjice, Gomilsko, Koberje, Solčava, Grajska vas, Frankolovo, Brezje, Ljubnica, Ivaniševci pri Radgoni, Dolna pri Ptuj in vse občine raihenburške okolice: Anže, Armeško, Blance, Brezje, Gorica, Senovo, Raztez in Stolovnik. Društva: Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor in trboveljska društva: Orel, Bralno društvo, Jugoslovan-

ska strokovna zveza, Dekliška Zveza in vse druge katoliško-narodne organizacije v Trbovljah. — Za jugoslovansko deklaracijo se je izjavila tudi obč. duhovščina braslovške dekanije in posojilnica v Križevcih.

Za Jugoslavijo se je izrekla tudi občina Dolna pri Ptuj, največja v župniji Sv. Trojice v Halozah, s sledečo izjavo: „Z veseljem pozdravljamo podpisani občinski odbor deklaracijo poslancev Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje vseh avstro-ogrskih Jugoslovanov v samostojno državo pod habsburško krono. V tem stojimo vsi kakor en mož za našimi poslanci, ker gledamo kot kmetje vsak čas za ogorčenjem, kako nam v našem okraju reka Dravinja razdira njive in trga travnike, a štajerska vlada se ne zmeni za naše potrebe, med tem ko dobro vemo, da so povsod tam, kjer prebivajo nemškutarji, voda regulirane in je dovolj cest in železnice; v jugoslovanski državi pa so nam zagotovljeni pogoji za kmetijski gospodarski napredek in za naše narodne pravice. Tudi izreka odbor prav srčno zahvalo našemu presvitemu cesarju Karlu I. in papežu Benediktu XV. za neumorno prizadevanje, da bi kmalu prišel konec strašni vojni in nastopil za Avstrijo časten in za vse narode pravičen mir. Občina Dolna, dne 27. grudnia 1917.“ Sledijo podpisi župana in vseh 11 svetovalcev in odbornikov. — Kot eden izmed podpisanih kmetov se pristavim k gornjemu: Kje pa ste druge občine trojiške župnije in sploh ptujske okolice? Ali ste slepi in gluhi za vse, kar delajo z nami slovenskimi kmeti ne samo iz Gradca ven, ampak še posebno ptujski okrajni zastop, ki gradi na naše stroške ceste največ le k posestvom ptujske gospode, ki z našim denarjem le pe svoje gospodari, v zahvalo za to pa nas vodi za nos, se celo postavi v službo „Stajerca“ in nas okoličane zvito v Ptuj sklicuje, da se naj udeležujemo štajerčijanskih shodov in z občinskimi pečati vdarimo proti svojemu lastnemu narodu? Ali si bodele dali vse to še za nadalje dopasti? Vse te krivičnosti in zasramovanja slovenskega kmeta se bodo nehala, ko bomo združeni v svoji državi pod avstrijskim cesarjem. Ali vam o tem še ni oči odprl dopis slovenskoštajerskega kmeta v 50. številki „Slov. Gospodarja“ z dne 13. dec. 1917? Recimo tedaj vsi: Do sem in ne dalje! Krivic in stiskanja nam Slovincem nasproti je mera polna! Podpišimo se vsi za Jugoslavijo, ker le s skupnim nastopom bomo močni!

Naša deklaracija. Naša jugoslovanska deklaracija leži „Stajercu“ hujše v kosteh, kakor najhujši revmatizem. Izjave za deklaracijo, katere se od dne do dne množijo tako, da bodo kmalu tvorile veliko izjavo celokupnega našega naroda, prizadevajo njegovim nemškutarskim kostem in njegovi prodani duši neznosne bolečine. Da bi si jih nekoliko olajšal, bi rad zmanjšal pomen in število deklaracijskih izjav. Pravi, da danes za jugoslovansko deklaracijo glasuje par zapeljanih nevednežev, ki se jim hlačice tresejo pred vojaščino in ki mislijo, da jih bode politični pop ali advokat od te domovinske dolžnosti rešil. No, no, junaški „Stajerci“, kje pa so tisti, ki se jim hlačice tresejo pred vojaščino? Ali so to slovenski možje in mladeniči, ki so se vojskovali in se še vojskujejo na bojišču ter so se pred vsem svetom izkazali kot najboljši med najboljšimi? To so tisti mnogoštevilni Nemci in nemškutarji v Ptuj, Maribor in v drugih spodnještajerskih nemškutarskih krajih, ki so oproščeni vojaščine, ker nimajo dovolj močnih in trdnih hlač. Na nemškutarsko nesramnost pa naj naše občine, družbe, društva in posamezniki odgovorijo z mnogo- in polnoštevilnimi izjavami za našo deklaracijo. Naj se nemškutarjem le tresejo hlačice pred jugoslovansko državo!

Podel lažnjivec. „Stajerci“ si je v svoji po — ptujskem šno, su smrdeti glavi izmislil laž, da je „Slovenski Gospodar“ vojake 87. pešpolka imenoval šno, sarje. Mi smo že večkrat pozvali „Stajerca“, da naj dokaže, kedaj smo to storili. Na te pozive „Stajerci“ molči. Dokazati ne more, ker ne „Straža“ ne „Gospodar“ tega nista nikdar storila, ker preveč s poštu, eta slovenske junake slavnega našega polka, ki so na bojišču z neštetiimi čini proslavili ime našega naroda. Kljub temu ptujski šnopsarski lump laže naprej. Nemškutarstvo je globoko padlo, da prebira in prenaša tako lumparsko lažnjivi list. To so cvetke nemškutarske kulture: šnops in laž.

Okrajni glavar Weiss gre. Mariborski okrajni glavar dr. Adam Weiss pl. Schleussenburg je poklican v službovanje v ministrstvo za socialno skrb. Slovenci za glavarjem Weissom ne bomo jokali. Njegovi ožji prijatelji in svetovalci so bili protestantovski pastor Mahnert, advokat dr. Mravlag, major Krammer, baron Bach, urednik Jaln in enaki „prijatelji“ Slovencev. Glavar Weiss si s svojim postopanjem ni znal pridobiti src slovenskega kmetkega prebivalstva. V začetku vojske je bilo preganjanje Slovencev ravno v mariborskem glavarstvu najhujše. Naše najboljše rodoljube so gonili v ječe, nemška poulična druhal jih je tepla, suvala, opljuvala in sramotila. Glavar Weiss je vse to mirno gledal. Kdo je bil glavni krivec teh nečutenih preganjanj nedolžnih, Avstriji vedno zvestih Slovencev, bo gosp. Weiss vedel najbolje. Njemu bo tudi najbolje znano, kdo ni storil ničesar v obrambo nedolžnih žrtv in za to, da se ta nesramna preganjanja ustavi. Slovensko ljudstvo do glavarja Weissu ni imelo nič zaupanja in zato sprejema vest o njegovem odhodu

z zadovoljstvom. Pričakujemo, da se bo s preiskovalno svetilko posvetilo tudi še kam drugam in da tudi druge enakovrstne in še višje krivice zadene za služena kazen.

Mariborsko narodno ženstvo zbira te dni po mestu podpise za jugoslovansko deklaracijo. Pričakujemo, da bodo vse gospe in gospodične brez vsake razlike stanu storile svojo narodno dolžnost. Podpisovalna pola se dobi tudi v naši tiskarni. Seznanj darov za Tiskovni dom priobčimo prihodnjč.

Posnemanja vredno navdušenje za Tiskovni dom. Zupnija Gornja Ponikva šteje samo 700 duš, a je nabrala za Tiskovni dom 1000 K. Zupljani poznajo potrebo takega Doma za Slovence, zato so tako pridno prispevali. Slava jim! Darovali so po 1 K: Jelen Marjeta, Kale, Ograjenšek Melhior, Stobenik, Es Neža, Marof, Razdevšek Franc, Vrhe, Razdevšek Franca, Vrhe; po 2 K: Kuder Neža, Kale, Vasle Alojz, Stobenik, Kos Katarina, Studence, Verboten Fr., Gornja Ponikva, Neimenovana, G. Ponikva, Jelen Barbara, Grče, Jelen Jofeta, Kale, Tkavc Roz., Kale, Jelen Antonija, Kale, Rezman Marija, Studence, Jelen Franca, Sp. Ponikva, Verzelak Ant., Grče, Cokan Miha, Stobenik, Malovšek Barb., Vrhe, Lednik Antonija, Vrhe, Jezernik Jakob, Kale, Storman Marija, Grče, Kos Jozefa, Studence, Verdev Ana, Grče, Jelen Jože, G. Ponikva, Verdev Mar., Vrhe, Neimenovana, Vrhe, Razdevšek Franca, Vrhe, Rezman Roza, G. Ponikva; po 3 K: Praprotnik Terezija, G. Ponikva, Vasle Neža, Stobenik, Rezman Marija, Vrhe, Jezernik Marija, Kale, Avberšek Jozefa, G. Ponikva, Sredenšek Ana, G. Ponikva, Verzelak Neža, Grče, Rezman Barbara, G. Ponikva, Prešiček Eliz., Marof, Neimenovana; po 4 K: Verzelak Marija, Grče, Verdev Marija, Kale, Razdevšek Janez, G. Ponikva, Razdevšek Marija, Brezovo, Neimenovana, Vrhe, Zupane Janez, Sp. Ponikva, Sečnik Martin, G. Ponikva, Divjak Frančiška, Grče, Uranjek Stefan, Sp. Ponikva, Prnovšek Antonija, Sr. Ponikva; po 5 K: Pečnik Franc, G. Ponikva, Očvar Marija, Kale, Neimenovana, G. Ponikva, Neimenovana, Sp. Ponikva, Kveder Andr., Studence, Pajenk Feliks, Podkraj, Bučar Franc, Vrhe, Neimenovana, Sp. Ponikva, Rezman Marija, Spod. Ponikva, Jelen Anton, Sp. Ponikva, Ograjenšek Kristina in Marija, G. Ponikva; po 6 K: Jelen Barb., G. Ponikva, Neimenovana, Pahole Anton, Vrhe, Neimenovana, Vrhe; po 7 K: Sredenšek Franc, Gor. Ponikva, Razdevšek Janez, Sr. Ponikva; po 10 K: Kos Lovro, Studence, Rezman Terezija, Sp. Ponikva, Praprotnik Antonija, G. Ponikva, Vasle Jožef, Stobenik, Kos Boštjan, Studence, Hrastev Ant., Sp. Ponikva, Ograjenšek Jakob, Kale, Miheljak Lovro, Stobenik, Neimenovana, Marof, Podvršnik Janez, Stobenik, Razdevšek Marija, G. Ponikva, Zupane Martin, Vrhe, Verdev Alojzija, Kale, Tkavc And., Kale, Verdev Marija, Kale St. 2, Vasle Florijan, Brezovo, Verdev Ivan, Marof, Vinder Filip, Grče, Jezernik Janez, Sr. Ponikva, Medved Franca, Sr. Ponikva, Medved Jožef, Studence, Prnovšek Franc, Sr. Ponikva; po 12 K: Jelen Marija, Sp. Ponikva, Tkavc Franc, Brezovo, Verdev Franc, Kale; po 13 K: Neimenovana; 14 K: Verdev Marija, Marof; 16 K: Uranjek Franc, Sr. Ponikva; po 20 K: Vasle Jožef, Brezovo, Kos Janez, Studence, Jezernik Mart., G. Ponikva, Vasle Franc, Stobenik; Neimenovana G. Ponikvi 50 K, Neimenovana 100 K; Gorišek Ivan, 255 K.

Prihova za Tiskovni dom. Tudi pri nas se je misel, postaviti Tiskovni dom hitro udomačila. Vsi želimo, da bi naši dobri v Mariboru izhajajoči listi dobili veličastne prostore v novem domu. Začela se je živahna agitacija. Dekleta Mar. družbe so hitro začele med seboj nabirati in pošljejo za novo leto Tiskovnemu domu 163 K; rodbina Rakova je darovala 20 K, družina Dobršekova 20 K, Vrbiševa 10 K. Bog živi vse posnemovalce!

Zadružna zveza v Ljubljani (oddelek za Štajersko) v Mariboru naznanja, da se vrši skupščina za 1. 1916 dne 4. februarja v Celju v hotelu »Bel vol«. Isti dan popoldan se vrši v Celju občni zbor Slov. Kmetijske Zveze, pri katerem bo govoril načelnik Jugoslov. kluba drž. poslanec dr. Korošec. Agitirajte za obilno udeležbo!

Kmetijska družba v Gradcu ima dne 21. in 22. marca svoj občni zbor. Poleg zanimivega sporeda so letos na vrsti tudi volitve. Častna dolžnost vseh slovenskih podružnic je, da izvolijo na občnih zborih meseca januarja ali februarja delegata za skupščino, kateri se morajo iste tudi udeležiti in da stavijo predloge za razpravo.

Kmetijska podružnica v Sv. Lovrencu na Dr. polju vabi k občnemu zboru, kateri se vrši v četrtek 17. jan. ob 8. uri zjutraj v posojilnični sobi pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Na dnevnem redu je poročilo in volitev odbora, volitev delegata za skupščino v Gradcu, sprejemanje udnine, naročilo na deteljino in runkelno seme ter gospodarski govor nadrevizorja Vlad. Pušenjak. Gospodarji in gospodinje pridite v obilnem številu.

Novi vojaški nabori. Vojaški nabori mladencev, rojenih v letu 1900, se bodo vršili v mesecu januarju 1918: za okolico Maribor dne 24. in 25. januarja; za mesto Maribor 28; Lipnica 20. in 21.; Vagna 23.; Radgona 23.; Sv. Lenart v Slov. goricah 26.; Slov. Bistrica 27.; Celje okolica od 14. do 18.; Celje mesto 14.; Ljubno 19.; Mozirje 20.; Šmarje pri Jelšah 22. in 23.; Trbovlje 24.; Brežice 26.; Kozje 28.; Šostanj 14.; Slovenjgradec 15.; Marenberg 16.; Ljutomer 18.; Ptuj mesto 20.; Ptuj okolica od 20. do 22.; Ormož 23.; Rogatec 25. in Konjice dne 27. januarja.

Slovenski junak Mlaker zopet odlikovan. V priznanje odlično junškega zadržanja pred sovražnikom je cesar vnovič odlikoval znanega slovenskega junaka nadporočnika Albina Mlaker, in sicer z zlato hrabrostno kolajno za častnike.

Slovinci! Vaša narodna dolžnost je, da govorite na svoji zemlji vedno le slovenski! Poslužujte se povsod: v uradih, trgovinah in v vsem javnem življenju le slovenskega jezika. Zapomni si slovenski kmet: Trгоvec, ki Ti prodaja blago, je odvisen od Tebe in ne Ti od njega. Uradnik v mestu je radi Tebe in ne Ti radi njega. Zahtevaj zato od obeh, da bodeta govorila s Teboj v Tvojem jeziku.

Nekaj za župane in občane. Iz marenberškega okraja se nam piše: Od vseh strani se slišijo pritožbe o sedanjih težavnih razmerah. Posebno čutijo te razmere župani, pred vsem v hribovitih in v velikih občinah. Brez tajniške pomoči grozno trpijo. Občanom niti blizu ni znano, koliko dela je v pisarni in koliko potov mora opraviti župan, če hoče vsaj približno rešiti vse naloge. Kmet-župan je za vse odgovoren, za vsako rekvizicijo, za vsak Claryjev in glavarjev odlok. Če vse tako ne izvrši, kakor mu predpišejo uradniki, pa se mu grozi z vpoklicem ali hudo kaznijo. Ker nima svojih delavskih moči, mora delo na svojem posestvu pustiti, zanemarjati ali pa le površno opraviti. Župan mora zmeraj misliti in delati za občino, za glavarja, za uradnike, za deželo in za državo. Občani naj torej imajo potrpljenje z župani in upoštevajo njih težavni in zelo mučni položaj.

Pošiljanje denarja v Rusijo ustavljeno. Poštno ravnateljstvo nam naznanja, da je od dne 2. januarja naprej ustavljeno pošiljanje denarja vojnim vjetnikom v Rusiji potom poštnih nakaznic.

Na bojiščih

Na italijanskem bojišču med Brento in Piavo živahen artilerijski ogenj, sicer pa položaj nespremenjen. — V Macedoniji hruba bolgarska artilerija hud ogenj na sovražne postojanke. — Sicer pa na nobenem bojišču kaj posebnega.

Pohod v sovražno deželo.

Ob Piavi.

Kakor znano, soške fronte ni več. Kar nam je sovražnik v dveh in pol letih, v 11 krvavih bitkah z groznimi izgubami iztrgal, to so si naše in zavezniške čete priborile meseca oktobra 1917 skoraj v 2 in pol dneh. Zemljelačni tujec je že dobil in se dobi zaslužen plačilo. Vihar vojne je izginil iz primorskih tal, čeravno je žalibog pustil grozna znamenja, toda to se bo nadomestilo. Dunaj, ko pišem te vrstice, imamo tri reke za seboj in sicer Sočo, Tilment in Medino, naši topovi bruhajo ob Piavi. Plena in živeža je veliko. 20 dni že nosim laške čevlje in deloma tudi obleko; obnavljam in obleko bi lahko vsak dan izmenjal. Imel sem tudi priliko se poslužiti viemanskega zlahtnega vina, drugih izvrstnih pijač in jedil, kojih bržkone Kadorna v presenetljivi naglici ni mogel vzeti s seboj. Na cesti, ki pelje iz Koroške proti reki Tilment (8—10 km) se je nahajalo nešteto topov vseh vrst, osebnih, sanitetnih in težkih avtomobilov, trenskih voz, koles, municije itd., in sicer na obeh straneh ceste, tako da je le v sredini bil prostor za korakanje. Plen je bil zato tako

egromen, ker ga pri begu ni bilo mogoče spraviti čez reko. Tudi na drugih krajih se je našlo obilne plena. In to je borba za zaželjeni mir, kojega pričakujemo. Iskrene pozdrave! — Jože Lah od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji.

Gospodarske novice.

Resna beseda našim oblastim. V »Slov. Gospodaru«¹ št. 51 z dne 40. dec. 1917 smo priobčili članek pod gornjim naslovom. V tem članku je opisal slovenski kmet razne krivice, ki se godijo našemu kmetickemu prebivalstvu in kako oblasti merijo z dvojno mero, drugače, če merijo meščanu, drugače, če pride na vrsto kmet. Z ozirom na ta naš članek zahteva, kakor smo izvedeli, cesarska namestnija v Gradcu potom mariborskega okrajnega glavarstva podrobnih podatkov in številk glede naših trditve. Danes objavimo samo nekaj točk: 1. Rekvizicija živil. V mestih Gradec, Maribor, Ptuj in Celje se ne rekvirira ne žita, ne moke, ne fižola in ne drugih živil. Na kmetih pa se rekvirira z veliko strogostjo. 2. Rekvizicija živine. Kmetu se vzamejo zadnji voli iz hleva, da, celo dojne krave se rekvirirajo na kmetih, da ima mestna gospoda kaj mesa. V mestih Gradec, Maribor, Ptuj in Celje pa smejo meščani sami prosto prodajati živino. Tu nima živinoprometni zavod ničesar opraviti. 3. Oprostitev. Glede te točke nam niti ni treba navajati dokazov. Naj oblast sama pogleda, koliko je oproščenih kmetov in koliko mestnih trgovcev in agentov. Z ozirom na točke 4., 5. in 6., t. j. glede obdelovanja uradnikov, glede na odmero davkov in glede na odlikovanje pa je vsakemu jasno, kako stojimo. Omenjamo še samo, da na pr. meščanom, ki imajo polne hleve sena, ni bilo treba oddati ne kilograma, dočim so kmetom vzeli v mnogih slučajih toliko krme, da bo njegova živina gladovala, ali pa jo bo moral odprodati. Cesarski namestnik je odredil, da sme kmet porabiti za vsako odraslo osebo samo 50 kg mesa in špeha žive teže zaklane svinje. V mestu pa uživanje mesa v zasebnih gospodinjstvih ni omejeno. Kdor ima dovolj denarja, sme magari desetkrat na dan jesti meso. Le ubogemu kmetu, ki se je trudil noč in dan z rezo živine, se je od grofa Claryja strogo določilo, koliko mesa in masti sme zavžiti celo leto. Vprašanje dvojne mere, s katero merijo g. Clary in njegove oblasti kmetu in meščanu, je poglavje, o katerem se bomo večkrat govorili in na katero bodo naši poslanci kakor prej tako slej v drž. zboru opozarjali naše vlado in javnost.

Slovenske kmetice o Claryjevi svinjski naredbi. Piše se nam: Koprivniške žene odgovarjamo grofu Claryju z ozirom na njegovo odredbo glede oddaje masti in mesa in da se svinje ne bi smele drugače zaklati, kakor da se mora poprej naznaniti okrajnemu glavarstvu. Gospodje po mestih lahko tako pišejo, ki sedijo pri zelenih mizah. Ali nam kmetice je drugače: Svinjereja je težavna. Vsled letošnje suše je zrastle malo svinjske krme. Sedaj pa mislijo nemški gospodje pri zelenih mizah v Gradcu, kakšna mast da se bo letos cedila iz svinj. Naj le pride grof Clary malo pogledat, kako se kmetice zelo trudijo s svinjerejo. Skoro pol ure daleč moramo nositi vodo in drva moramo same sekati in cepiti, da se svinjam kuha krma. Potem pa, ko bi se kaj zredilo, bi se pa še moralo pri glavarstvu prositi, če smemo zaklati. A tedaj se pa ni treba glavarstvu naznaniti, kadar se svinjam nosi živež? Gospodje menda mislijo, da je treba svinjo samo enkrat na dan krmiti in da od tega zrastejo kar celi centi masti. Svinje se mora po petkrat na dan krmiti. A gospodje v Gradcu tega seveda ne vedo, ali pa nočejo vedeti. Gospodje naj naredijo po svojem, a me bomo pa tudi po svojem. Ne dražite nas! Ali ne veste, nemški gospodje v Gradcu, da smo kmetice steber države?

Grof Clary je pri obedu po štiri vrste mesa. Prijatelj lista nam piše iz Gradca: Claryjeva odredba, da sme kmet uporabiti za hrano svoje družine le delavcev samo 50 kg žive teže zaklane svinje, oziroma 30 kg suhega mesa ali špeha, je izzvala pri kmetickem prebivalstvu veliko nevoljo. Ta nevolja je tudi v vsakem oziru opravičena. Dočim grof Clary predpisuje kmetu, ki redi svinje in govedo, tako bogatno množino mesa in masti, pa uživa cesarski namestnik sam pri enem obedu po štiri vrste mesa. To ni je znano iz čisto zanesljivega vira. Grof Clary si je dal spraviti nedavno večjo množino svinjske masti, dobiva na teden po več kilogramov surovega nasla. Prihodnjč vam bom poročal še o drugih takih Claryjevih dobrotah.

Oskrba z usnjem v slovenjgraškem okraju. Župani celega okraja so se obrnili na mene s prošnjo, da posredujem radi usnja. Da mi ni treba pisati vsakemu županu posebej, si dovoljujem tem potom javiti županom, da sem takoj stavil v tej zadevi na Dunaju interpelacijo, v kateri sem tudi zahteval, da se dovoli kmetom dati kože doma zaklane živine usnjarjem v delo. Kak uspeh bo imela interpelacija, tega še ne vem. Obrnil sem se pa zajedno tudi v Gradcu na gospodarski oddelek štajerskega obrtno-pospeševalnega zavoda s prošnjo, da skribi ta zavod za usnje celega okraja. Javilo se mi je, da je Štajerska dobila za leto 1917 iz Dunaja nakazanih 50

tisoč kg usnja, katero se je porazdelilo na štajerske usnjarije in trgovce z usnjem. Za slovenjgraški okraj je dobil g. H. Potočnik nakazanih 285 kg, za soštanjski okraj g. J. Klemenčič v Soštanju 245 kg. Za marenberski okraj pa mora skrbeti za usnje g. Karel Wrentschur. Koliko je prišlo od nakazanega usnja na posamezne občine, tega seveda ne vem in je tudi težko dognati. Najboljše bi pač bilo, da vsaka občina priglasi pri dotičnih usnjarijah potrebno količino usnja. Obljubilo se mi je v Gracem, da se to ozirali še posebno na te okraje. — Poslanec dr. Verstovšek.

Priglasitev sadjevca in sadnega jesija. Cesar-ska namestnija je odredila, da morajo pridelovalci do 15. januarja 1918 prigrasiti sadjavec, če ga imajo več kot 600 litrov, in sadni jesij, če so ga pridelali več kot 60 litrov. Tudi obtniki in kupčevalci s sadjecom in jesijom morajo svoje tozadevne zaloge prijaviti uradu »Gemüse- und Obstlandesstelle, Gracem, Kaiserfeldgasse st. 29.« Pri občinah so v to svrhu na razpolago uradne dopisnice. Kdor svojih zalog ne bo naznanil, je v nevarnosti, da bo občutno kaznovan.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v pretekli dobi skoro nobene kupčije s tujim hmeljem, in so bile cene samo na papirju. Gibale so se med 140 in 150 K za 50 kg. — V preteklem letu je v Avstriji zaradi pomanjkanja ječmene bodisi popolnoma bodisi deloma ustavilo obrat 48 pivovarn.

Cene za les. Dunajske velike lesne trgovine so sklenile sledeče lesne cene, ki so veljavne za ku-bični meter do preklica: Hlodi (smrekov, jelov, borov les) 45—60 K; hlodi (bulov, hrastov in sploh trd les) 98—120 K; hrastove debele deske 240, tanjše 268 K. Otesani ali oglati žagan les (smreka, bor, jelka) 65—85 K, bukov in hrastov pa 230 do 260 K. Za Češko so lesne cene za 15—20% višje, v Galiciji pa za 10—15%. Za štajersko so določene sledeče razmeroma nizke lesne cene: Mehki hlodi neotesani 40—60 K; trdi 55—100 K; mehke deske 90—120 K; oglati ali otesani mehki hlodi 80—110 K; trde deske 110—200 K. Cene za les naraščajo, blaga je malo, popraševanje pa žilavno.

Maribor. Dne 25. januarja se bo v frančiškanski cerkvi kakor navadno slovesno obhajal praznik Matere Milosti. Vabimo hvaležne Marijine častilce, da se te svečanosti kolikor mogoče pridno udeležijo.

Maribor. G. trgovec Andrašič se je oglašil v našem uredništvu in je z ozirom na naše poročilo o zaprisegi novih mariborskih meščanov izjavil, da mu niti v sanjah ni prišlo na misel, da bi bil rabil podtikane izraze. On je po končani slavnosti pri obedi rabil približno naslednje besede: »V imenu »spodnje hiše« in navzočih trgovcev si usojam vzdigniti čašo ter napiti g. županu in mu pokloniti cvetico, da bi mu bilo še večkrat usojeno sprejeti v roke prisego 25 novih meščanov.« To je govoril in nič drugače. Če so nemški listi kaj več pisali, so — lagali. — Mi smo omenjeno notico posneli po graških nemških listih. Čudno, da so poročevalci teh listov besede g. Andrašiča tako zlorabili. Kot pošteni časnikarji vzamemo izjavo poznanega g. Andrašiča z veseljem na znanje in s tem lojalno popravljeno naše tozadevno poročilo.

Maribor. Kdor hoče v mestni klavnici klati svinje, mora poprej napisati prošnjo za klavno dovoljenje, naslovljeno na magistrat. V prošnji mora povedati, da želi klati svinjo, ki je težka približno toliko in toliko kg, da bo porabil meso in mast za domače potrebe in da je v družini na hrani toliko in toliko oseb. Prošnjo se nese na magistratu v sobo št. 9, kjer se zapiše v zapisnik. Od tam se nese prošnja ravnatelju klavnice Kernu, ki jo potrdi. Se le potem smeš klati svinje. — Na kmetih še občine niso dobile tozadevnih navodil. Torej je še klanje svinj na deželi prosto.

Hoče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo in Dekliška Zveza imata v nedeljo, dne 13. t. m., popoldne po večernicah v kaplaniji svoj občni zbor, ob enem je tudi tombola. Pridite v prav obilnem številu!

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 17. dec. je umrla Helena Kukovec iz Andrene. Pokojna je bila vedno vzgled dobre krščanske gospodinje. Kako zelo priljubljena je bila pri vseh, je pričal njen pogreb. N. v m. p.!

St. Lovrene nad Mariborom. Na boštjansko nedeljo, t. j. dne 20. januarja, se bo pri nas vršil gospodarski shod. Naprošen je tudi en državni in deželni poslanec. Domačini in sosedje, pridite!

Zbigovci pri Radgoni. Tukajšnja begunka iz Goriškega Ivana Stubl, ki se nahaja od leta 1916 v Zbigovcih, ima šest sinov-vojakov. Ti so: Alojz, Karel, Franc, Josip, Ivan in Emil. Pač častno za slovensko mater, ki je zredila toliko sinov za cesarsko suknjo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 30. dec. je po zelo kratki mučni bolezni in sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala mlada kmetica Antonija Stramič iz Stanetinje. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na novega leta dan. Rajna je bila komaj 34 let stara ter zapuščala moža in pet malih otrok. Naj ji bo zemljica lahka!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Stalni dobrotnik tukajšnje revne šolske mladine so naš vlč. g. župnik Josip Weixl, ki so tudi letos v enak namen darovali 10 K, za kar jim zahvaljuje v imenu uboge šolske mladine — šolsko vodstvo.

Veržej. Na Božič je nagloma umrl Ivan Rajnar, veren, pošten in značajan mož, ki je bil zaradi svojega mirnega nastopanja obče priljubljen. Polnih 16 let je gospodaril pri tržanki Ter. Oni sak, 9 mesecev je bil tudi v vojni službi. Dolgotrajna, zavratna bolezen ga je spravila pod grudo. N. v m. p.!

Dne 20. decembra je zaspala v Gospodu po dolgi bolezni Jera Žabota, žena veržejškega cerkvenika. Dva dni pozneje se je vršil pogreb, katerega so se razen domačih občanov s svojim župnikom pridružila tudi iz Marijanišča 2 duhovnika ter več slovenskih klerikov in fantov. N. p. v m.!

Ljutomer. Tukajšnji železniški uslužbenec Košar je padel pretekli petek dne 4. t. m. pri premikanju tako nesrečno pod lokomotivo, da mu je stroj odrezal obe nogi; razven tega pa se je do bil nevarne poškodbe v trebuhu in na glavi. Umrl je že eno uro potem na poti v radgonsko bolnišnico. Zapuščala vdovo s 6 nepreskrbljenimi otroki. Pokojnik je bil marljiv, skrben in zanesljiv v svojem poslu. Težko ga bodo pogrešali na kolodvoru. N. v m. p.!

Sv. Marko nižje Ptuja. V nedeljo po večernicah, dne 13. t. m., bo v »Posojilnici« občni zbor Bratnega društva.

Ptuj. Ker je tajnik Kmetijske hranilnice in posojilnice pri vojaki, prošnja za oprostitev pa še ni rešena, in ker nimamo v okolici Ptuja na razpolago uradnika, ki bi lahko vodil posojilnico, mora prihajati uradnik iz Maribora, kateri vsled obilice svojih poslov mora priti le v nedeljo. Prošijo se vse stranke, da ta vsled vojne nastali psozaj upoštevajo in se v nedeljo od 9. do 12. ure predpoldan in popoldan pred in po večernicah od 1. do 4. ure potrudijo v posojilnico, kjer lahko opravijo svoje posle. Upamo, da bo kmalu mogoče uradovati v večjem obsegu!

Sv. Jurij ob južni žel. Vabimo k občnemu zboru Kmetijske podružnice v St. Juriju ob južni žel. v nedeljo, dne 20. t. m., ob 9. uri popoldne, v ljudski šoli v St. Juriju. Vspored: 1. Poročilo načelnika in tajnika. 2. Poročilo blagajnika in pregled računov za leto 1917. 3. Volitev delegatov za občni zbor v Gracem. 4. Pobiranje udnine za leto 1918. 5. Predavanje potovalnega učitelja g. Goričana. 6. Raznosterosti. 7. Volitev novega odbora.

Teharje. Naša društva priredijo prihodnjo nedeljo, t. j. dne 13. januarja, popoldne po večernicah dr. Krekovo slavnost z jake zanimivim vsprejemom. Cisti dobiček je namenjen Tiskovnemu domu v Mariboru. Pridite v obilnem številu, da tako pomagamo tudi mi posaviti sredi »nemškega« Maribora ponovi Tiskovni dom.

Celje. Mestni magistrat naznanja, da je s 1. jan. stopilo v veljavo novo obdajenje psov za mesto Celje. Do dne 15. febr. t. l. morajo biti na mestni policiji naznanjeni v svrhu obdajenja vsi psi, kojih lastniki se nahajajo v Celju. Za pse, priključene na verige, je plačati 10 K letnega davka, za ostale pa 15 K. Za pse pa, ki so samo mimogrede v celjskem mestu, 4 K davka.

Lepanjiva pri Mozirju. Dne 31. dec. smo spremljali k zadnjemu počitku vrliga moža in dobrega rojestnika Franca Mikek. Star je bil 62 let. Bil je skrben in vnet za gospodarstvo. Bil je veren mož, znan daleč na okoli. Blagemu možu svetila večna luč!

Saleška dolina. Dne 23. nov. in dne 23. dec. so se priredili trije delavski shodi in sicer v Skalah, v Velenju in v St. Janžu na Vinski gori. Govoril je in obširno razlagal o uspešnem delovanju državnega poslanca dr. Karla Verstovška rudar V. Zajc. Vsi trije shodi so se izborno obnesli. Delavci so povsodi izrekli neomalen zaupanje svojemu poslancu dr. Karlu Verstovšku.

Brežice. Slovensko katoliško izobraževalno društvo, Dekliška zveza in Slovenska Straža priredijo v nedeljo, dne 13. t. m., popoldne po večernicah, v župnišču svoj redni letni občni zbor z govori in deklaracijami. Pridite v obilnem številu!

Mrkopalje na Hrvatskem. Naznani dobrodošli »Slov. Gospodar«, da je umrla dne 2. dec. mnogoletna bralka »Slov. Gospodarja« gospa Antonija soproga vmir. nadučitelja g. Franca Sinko v Mrkopolju, kateri že 50 let služi ter je 40 let zvest naročnik »Slov. Gospodarja«, da poizve vsaki teden, kaj se li godi po Slov. Štajerju, zlasti pa v rojstnem kraju, pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Bila bi letos zlata gostinja, toda smrt je uničila, tedaj ne več tukaj, ampak nad zvezdami se vidimo!

Najnovejša poročila.

Sporna točka mirovni pogajanj.

Trockij je na čelu ruskih mirovni posredovalcev dospel v Brest Litovsk. Pogajanja se se torej niso razbila, kakor so se nekateri bali. Pač pa je točka o samoodločbi narodov, v kolikor pridejo v poštev nekdanje ruske pokrajine Poljska, Litvsko, Kuronsko, še vedno sporna. Nemci so na stališču, da se je samoodločitev v teh pokrajinah deloma že izvršila, deloma pa se bo; o umaknjenem čet pa sedaj nočejo nič slišati. Boljševiška vlada jim je nato odgovorila: »Nemci govorijo o tako zvanem izrazu volje, ki je bil že podan na Poljskem v Kuroni in v Litvski. Nemci dobro vedo, da gre samo za izraz volje skupine novo ustvarjenih državljanov in posestnikov v zasedenih pokrajinah, da pa o narodih samih ni govora. Pod izjemnim stanjem, pod nemškimi bajoneti in pod vodstvom generalov je smešno govoriti o svobodnem izražanju ljudske volje. Če so si tega tako svesti, da je ljudska volja taka, kakor oni žele, da bi bila, zakaj se potem tako zelo bojé staviti svobodno vprašanje do prebivalstva. Nemška vlada je pripravljena opustiti del zasedenih pokrajin, ki pripadajo Rusiji brani se pa zapustiti Poljsko in Litvsko. Tega ruska revolucija ne more sprejeti in ne bo nikdar sprejela. Ruska revolucija ne bo storila nobenega koraka nazaj. V takih okoliščinah pač ni upati, da bi se že zdaj sklenil mir. Že to je veliko, če se bo podaljšalo premirje, ki poteče dne 1. januarja.

Boljševiki in Ukrajinci.

Mirovni pogajanj v Brest Litovsku se tudi udeležujejo zastopniki ukrajinske ljudovlade. Boljševiki torej sedijo skupaj z Ukrajinci pri isti mirovni mizi. Na Ruskem se pa tepejo med seboj. Dne 5. januarja je namreč poteklo premirje, sklenjeno med boljševiki in Ukrajinci, in boj med četami obeh strank se je že začel z vso srditostjo.

Brez Alzacije in Lotaringije ni miru.

Prefekto nedeljo je sklical francoski ministrski predsednik načelnike vseh francoskih strank, da jim naznani razloge, vsled katerih Francija odklanja mirovne predloge. Pri tej priliki je rekel: Dokler Nemčija ne vrne Franciji deželi Alzacijo in Lotaringijo, kateri ji je odvzela v francosko nemški vojni leta 1870, ne sklene Francija nobenega miru.

Novo cene. Vsled velikanske draginje smo priporočili zvišati tudi cene listov v podrobni razprodaji. Od zdaj za naprej stanejo posamezne številke »Slovenskega Gospodarja« 16 v, pondeljke »Straže« 10 v in petkove »Straže« tudi 16 v, kar naj cenijo kupovalci listov blagohotno vzamejo na znanje.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru naznanja cenjenim odjemalcem, da bo njena trgovina celi mesec januar vsak dan od 3. ure popoldne naprej zaprta radi ogromnega dela, ki se kupiči dan za dnevom znotraj in radi pomanjkanja osebja.

Cene za naznanila ali inserate v Slov. Gospodarju se zvišajo. Draginja od dne do dne bolj narašča. Tako se je podražil papir za 600%, barva za 400%, masa za valjarje za 1000%, surove olje za 300%, kurjava za 500% itd. Zaradi tega smo za prisiljeni od zdaj za naprej zvišati ceno za inserate. Od zdaj za naprej bo stala pri enkratni objavi 1 petlirvsta, ki je 3 milimetre visoka in 47 milimetrov dolga 48 vinarjev oziroma kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 36 vinarjev; pri dvakratni ali večkratni objavi pa bo stala petlirvsta 40 vin. oziroma kvadratni centimeter 30 v. Pri »Malih oznanilih« pa bo stala vsaka beseda 10 v. Cenjene inserate prosimo, da blagovolijo to zvišanje vzeti na znanje.

Kako si je treba naročiti Slovenskega Gospodarja? List je treba plačati vedno naprej. Kdor si list naroči po dopisnici, dobi le eno številko s poletnico na ogled. Šele, ko pošlje denar, se mu začne list redno pošiljati. Svetujemo vsem, ki želijo postati novi naročniki našega lista, da ne pišejo prvokrat dopisnice in ne zahte-